

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Харківська державна академія культури

Факультет сценічного мистецтва

Кафедра музично-драматичного театру

Силабус

навчальної дисципліни

ОСНОВИ ВОКАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА

освітньо-професійна програма

«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

перший (бакалаврський) освітній рівень

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»

2024 рік

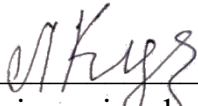
Розробники:

викладач кафедри музично-драматичного театру ХДАК
Оксана МИХАЙЛЮЧЕНКО

Мова навчання — українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри музично-драматичного театру
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

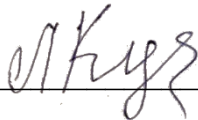
Завідувачка кафедри

музично-драматичного театру Людмила КУДРИЧ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри музично-драматичного театру

Протокол № 7 від 15 листопада 2024 р

Завідувачка кафедри

музично-драматичного театру Людмила КУДРИЧ

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Основи вокального виконавства
Викладач	 Михайлюченко Оксана Миколаївна Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/mdt/myhayluchenko.htm <u>1</u>
Контактні дані викладача	Михайлюченко О.М. Omi008342@gmail.com Oksana_mykhailiuchenko@xdak.ukr.education +380664120284
Інформація про консультації	згідно р розкладу, а також у зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.
Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Навчальна дисципліни «Основи вокального виконавства» має значні функціональні зв'язки із спеціальними фаховими дисциплінами «Майстерність актора», «Сценічна мова». Постреквізити: Набуті знання та уміння можуть бути використані при вивченні дисциплін «Майстерність актора», «Сценічна мова» та при підготовці творчого проєкту.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи вокального виконавства» покликана допомогти здобувачам оволодіти основними елементами вокально-сценічної техніки у створенні художнього образу, надати базові знання в роботі актора у сфері української та західної музичної культури.

3. МЕТА КУРСУ

Мета курсу - формування професійних вокальних навичок у здобувачів-акторів, розвиток голосового апарату, оволодіння технікою співу, сценічною виразністю та вмінням передавати емоційний зміст твору через вокальне виконання, які необхідні для вирішення широкого кола проблем з виховання професійних акторів для драматичних театрів, кіно і телебачення.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участю у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.

СК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

СК15. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПР04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПР08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПР09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби в процесі роботи над роллю при реалізації сценічного твору (проекту).

ПР16. Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію.

ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова	
Формат курсу	денна/заочна форма навчання, 1-6 семестри	
Обсяг курсу	кількість кредитів -11.5	
	ДФН	ЗФН
	загальна кількість годин	
	345 год.	
	індивідуальних	
	58 год.	18 год.
	практичні	
	60 год.	20 год.
	самостійна робота	
	227 год.	307 год.

Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Синтезатор, підсилювач, колонки, стійки мікрофонні, мікрофони, мікроф. радіосистема Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: індивідуальні/ практичні заняття Методи навчання: проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; інтерактивні методи (метод проєктів, ділова (рольова) гра,
Поточний контроль	Перевірка практичних індивідуальних завдань та самостійної роботи
Підсумковий контроль	Залік (1, 3 та 5 сем.) та іспит (2, 4 та 6 сем.)
Політика курсу*	Умовами опанування навчальної дисципліни «Основи вокального виконавства» є: <ol style="list-style-type: none"> 1. систематичне виконання усіх поставлених завдань; 2. дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); 3. дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); 4. запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf 5. невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) 6. визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		п	інд	с.р.		п	інд	с.р.
1 КУРС								
I семестр								
Розділ 1. Формування співацьких навичок майбутнього актора.								
Тема 1 Введення голосового апарату до фонаційного процесу	15	-	6	9	15	-	2	13
Тема 2 Формування базових навичок співацького звукоутворення	15	-	6	9	15	-	2	13
Разом за I семестр	30	-	12	18	30	-	4	26
II семестр								
Розділ 2. Розвиток музично-співацьких навичок								
Тема 3. Формування вокального звуку: опора, резонанс, проєкція голосу	10	-	4	6	10	-	2	8
Тема 4. Розвиток тембру та динамічного діапазону голосу	10	-	4	6	10	-	1	9
Тема 5. Фразування та агогіка у вокальному мистецтві	10	-	4	6	10	-	1	9
<i>За розділом 2</i>	30		12	18	30		4	26
Разом за 2 семестр	60	-	24	36	60		8	52
2 КУРС								
III семестр								
Розділ 3. Вокал та сценічна майстерність								
Тема 6. Акторський вокал: поєднання співу та сценічного руху	26	8	-	18	26	2	-	24
Тема 7. Взаємодія з партнером та ансамблевий спів у театральній виставі	26	8	-	18	26	2	-	24
Тема 8. Сценічний образ та вокальне виконання: основи перевтілення	27	8	-	19	27	4	-	23
Тема 9. Вокальні техніки для створення характерних голосів у театрі та кіно	26	8	-	18	26	2	-	24
Разом за розділом 3	105	32	-	73	105	10	-	95
IV семестр								
Розділ 4 .Вокальна стилістика та жанри								
Тема 10. Музична драма та опера: вокальні вимоги до акторів	21	7		14	21	2		19
Тема 11. Фольклорні традиції у вокалі: техніка народного співу	22	7		15	22	2		20
Тема 12. Вокальні	25	7	-	18	25	4		21

особливості рок-музики: постановка голосу та драйвовий звук								
Тема 13. Реп, речитатив та spoken-word у сучасному акторському мистецтві	22	7	-	15	22	2		20
Разом за розділом 4	90	28		62	90	10		80
Усього годин	195	60		135	195	20		175
3 КУРС								
V семестр								
Розділ 5. Робота з текстом у вокальному виконанні								
Тема 14. Виразність мови у співі	15		5	10	15		2	13
Тема 15. Поєднання вокалу та акторської гри.	15		7	8	15		2	13
Тема 16. Інтерпретація вокального твору через драматургію.	15		5	10	15		1	14
Разом за розділом 5	45		17	28	45		5	40
VI семестр								
Розділ 6. Психологія вокального виконавства								
Тема 17. Робота над самовираженням через голос	14		6	8	14		2	12
Тема 18. Психофізичний стан актора- вокаліста: як контролювати емоції під час співу	15		5	10	15		2	13
Тема 19. Комунікація з глядачем: як донести зміст через вокал та акторську гру.	16		6	10	16		1	14
Разом за розділом 6	45		17	28	45		5	40
Усього годин	90		34	56	90		10	80

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова форма семестрового контролю - залік

Робота на практичних або індивідуальних заняттях - максимально 35 балів ;

Самостійна робота - максимально 35 балів;

Підсумковий контроль (залік) максимально 30 балів.

Всього 100 балів.

Підсумкова форма семестрового контролю - екзамен

Робота на практичних або індивідуальних заняттях - максимально 30 балів ;

Самостійна робота - максимально 30 балів;

Підсумковий контроль (екзамен) максимально 40 балів.

Всього 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

1 семестр

Поточний контроль		Залік	Сума
T1	T2	30	100
35	35		

2 семестр

Поточний контроль			Екзамен	Сума
T3	T4	T5	40	100
20	20	20		

3 семестр

Поточний контроль				Залік	Сума
T6	T7	T8	T9	30	100
17	17	18	18		

4 семестр

Поточний контроль				Екзамен	Сума
T10	T11	T12	T13	40	100
15	15	15	15		

5 семестр

Поточний контроль			Залік	Сума
T14	T15	T16	30	100
25	22	23		

6 семестр

Поточний контроль			Екзамен	Сума
T17	T18	T19	40	100
20	20	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття №1

Тема: Акторський вокал: поєднання співу та сценічного руху

Мета заняття:

- Розвиток навички поєднання вокалу з рухом.
- Усвідомлення взаємозв'язку голосу, тіла та дихання.
- Подолання вокальних і фізичних затисків.
- Розвиток сценічної виразності під час виконання вокального твору.

Завдання заняття:

- Виконати вправи на зняття тілесних та голосових затисків.
- Навчитися контролювати дихання під час руху.

- Освоїти техніки поєднання вокалу з просторовою дією.
- Виконати вокальний етюд із використанням сценічного руху.

Практичне заняття №2

Тема: Взаємодія з партнером та ансамблевий спів у театральній виставі

Мета заняття:

- Розвиток навичок ансамблевого співу та сценічної взаємодії.
- Формування слухової координації між партнерами у вокальному виконанні.
- Навчання балансу голосів та гармонійного звучання у дуетах, тріо, ансамблях.
- Відпрацювання сценічної взаємодії під час співу у виставі.

Завдання заняття:

- Виконати вправи на зняття тілесних та голосових затисків.
- Навчитися контролювати дихання під час руху.
- Освоїти техніки поєднання вокалу з просторовою дією.
- Виконати вокальний етюд із використанням сценічного руху.

Практичне заняття №3

Тема: Сценічний образ та вокальне виконання: основи перевтілення

Мета заняття:

- Навчити студентів працювати над створенням сценічного образу через вокал.
- Формування навичок вокального перевтілення, відповідного до жанру та характеру твору.
- Розвиток виразності голосу, міміки, жестів та рухів.
- Відпрацювання взаємозв'язку між голосовою подачею, емоційним станом та зовнішнім виглядом персонажа.

Завдання заняття:

- Освоїти техніки вокального перевтілення через зміну тембру, динаміки та артикуляції.
- Навчитися поєднувати вокал, міміку, жести та сценічний рух.
- Дослідити вплив костюму, гриму, аксесуарів на створення сценічного образу.
- Виконати вокальний етюд у сценічному образі.

Практичне заняття №4

Тема: Вокальні техніки для створення характерних голосів у театрі та кіно

Мета заняття:

- Ознайомити студентів із вокальними техніками, що використовуються для створення характерних голосів у театрі та кіно.
- Навчити змінювати тембр, висоту та забарвлення голосу відповідно до персонажа.
- Розвинути навички імітації голосів, дикції, роботи з резонаторами.
- Формування вокальної пластичності та здатності до швидкого перевтілення у різні ролі.

Завдання заняття:

- Освоїти техніки змінення тембру та регістрів голосу.
- Навчитися працювати з різними типами голосу (низький, високий, дзвінкий, глухий, сиплий тощо).
- Виконати вправи на імітацію голосів та створення вокальних характерів.
- Використати вокальні ефекти у виконанні діалогів, пісень та сценічних етюдів.

Практичне заняття №5

Тема: Музична драма та опера: вокальні вимоги до акторів

Мета заняття:

- Ознайомити студентів із вокальними вимогами до акторів у музичній драмі та опері.
- Відпрацювати техніку оперного співу, вокальну опору, резонанс, дикцію.
- Навчити студентів поєднувати драматичну гру та вокальне виконання.
- Освоїти сценічну пластику та емоційну виразність в оперному мистецтві.

Завдання заняття:

- Освоїти базові принципи вокальної техніки для музичної драми та опери.
- Розвинути силу голосу, правильну резонансну подачу.
- Навчитися співати без мікрофона, використовуючи природну акустику.
- Виконати вокально-сценічний етюд у стилі оперної драматургії.

Практичне заняття №6

Тема: **Фольклорні традиції у вокалі: техніка народного співу**

Мета заняття:

- Ознайомити студентів із особливостями народного вокалу та його техніками.
- Відпрацювати автентичну манеру народного співу, специфіку звукоутворення, дихання та артикуляції.
- Навчитися працювати з народними вокальними прийомами (білий звук, грудний резонанс, розспіви).
- Відчути характер, енергетику та природність народного співу.

Завдання заняття:

- Вивчити основні технічні особливості народного співу.
- Освоїти техніку "білого звуку" та роботу з грудним резонатором.
- Виконати вправи на розширення діапазону та формування народного тембру.
- Виконати українську народну пісню у традиційній манері.

Практичне заняття №7

Тема: **Вокальні особливості рок-музики: постановка голосу та драйвовий звук**

Мета заняття:

- Ознайомити студентів із вокальними особливостями рок-музики.
- Відпрацювати техніки "драйвового" звуку, що використовується у рок-вокалі.

- Навчити студентів безпечного використання екстремальних вокальних технік (тванг, гортанний ефект, субтон, гроулінг).
- Поєднати силу голосу з емоційною експресією та сценічною подачею.

Завдання заняття:

- Освоїти основи вокальної техніки для виконання рок-музики.
- Розвинути силу голосу та навички роботи з динамікою.
- Навчитися контролювати драйвовий звук без шкоди для зв'язок.
- Виконати уривок рок-композиції, використовуючи здобуті техніки.

Практичне заняття №8

Тема: Реп, речитатив та spoken-word у сучасному акторському мистецтві

Мета заняття:

- Ознайомити студентів із техніками виконання репу, речитативу та spoken-word.
- Навчити правильної артикуляції, ритмічної точності та подачі тексту.
- Розвинути навички імпровізації, роботи з фразуванням та акцентами.
- Використовувати голос, тембр, емоції для виразності тексту без мелодійного співу.

Завдання заняття:

- Освоїти техніку чіткої дикції та артикуляції в швидкому темпі.
- Навчитися працювати з ритмом та динамікою під час виконання репу та spoken-word.
- Використовувати голос як інструмент для створення атмосфери тексту.
- Виконати уривок реп-композиції або spoken-word твору, застосовуючи різні техніки.

10. ТЕМИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
I семестр		
1	Спів гами на різні голосні звуки (а-о-у-е-и) для покращення резонансів.	8
2	Виконувати вправи на діафрагмальне дихання (3–5 хвилин щодня).	9
3	Вправи на зміну регістрів голосу (перехід з грудного в головний резонанс).	9
4	Виконувати вправи на формування рівного вокального звуку (спів на одній ноті, спів гами).	9
II семестр		
5	Виконувати вправи на зміцнення опори голосу (дихальні вправи "свічка", "повітряний м'яч").	10
6	Практикувати спів із використанням різних резонаторів (грудний, головний, носовий).	10
7	Ознайомитися з поняттями піано, форте, крещендо, димінуендо у вокальному мистецтві.	10
III семестр		
8	Дослідити виконавську манеру 2-3 артистів, які використовують активну сценічну пластику.	11

9	Ознайомитися з принципами поєднання вокалу та руху на сцені.	12
10	Підготувати дуетний номер та проаналізувати труднощі в ансамблевому співі.	12

IV семестр

11	Ознайомитися з основними вокальними стилями у опері та музичній драмі (бельканто, драматичний вокал, кантілена).	6
12	Виконувати дихальні вправи, характерні для оперного співу (повне діафрагмальне дихання, контроль повітряного потоку).	6
13	Виконати фольклорну вправу на багатоголосся (підбір гармоній до мелодії).	6
14	Виконати вправи для розвитку насиченого тембру та рок-звучання (тванг, робота з опорою).	6
15	Обрати уривок тексту та виконати його у різних стилях: прямий речитатив, реп, художній spoken-word.	6

V семестр

16	Прослухати вокальні твори з акцентом на виразність мовлення (наприклад, Адель, Едіт Піаф) і порівняти манеру артикуляції.	12
17	Зробити короткий аналіз, як вокал доповнює акторську гру у мюзиклах, опері та драматичних виставах.	11
18	Виконати вправи на емоційне забарвлення голосу : Промовляння рядків пісні у різних емоціях (радість, смуток, гнів, іронія).	12

VI семестр

19	Прослухати виконання одного вокального твору у різних інтерпретаціях (наприклад, класичний і сучасний варіант) та порівняти їх.	10
20	Написати короткий аналіз, як хвилювання впливає на голос (зміни тембру, дихання, м'язову напругу).	10
21	Вивчити відео виступу артиста, який вміє залучати аудиторію (зробити короткий аналіз його вокальної та акторської подачі).	10

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова

1. Богословський Є. В. *Основи вокальної методики*. – Київ: Музична Україна, 2008.
2. Гамаюн Ю. М. *Техніка вокалу для початківців та професіоналів*. – Харків: Фоліо, 2015.
3. Тітов О. Г. *Психологія вокального виконавства*. – Харків: Ранок, 2020.
4. Фоломєєва Н. А. *Основи співу: навчально-методичний посібник*. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. 222 с.
5. Бень Г. *Особливості співу акторів драми*. – Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2009. 36 с.
6. Можайкіна Н. С. *Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник*. – Київ, 2021. 216 с.
7. Найденко П. В. *Акторський спів: теорія і практика*. – Київ: Мистецтво, 2014.
8. Медведєва Л. В. *Методика навчання вокального мистецтва*. – Дніпро: Ліра, 2017.
9. Коренець М. М. *Сценічна мова та вокальна виразність*. – Київ: НАКККіМ, 2019.

Додаткова

1. Бокоч В. А., Кузьменко-Присяжна Л. І., Остапенко Л. В. *До проблеми методики навчання естрадному вокалу*. – Молодий вчений, 2017, №8, с. 31–34.
2. Колодуб І. *Питання теорії вокального мистецтва*. – Харків: Промінь, 2005. 119 с.
3. Gilbert V. *The Contemporary Singer: Elements of Vocal Technique*. – Berklee Press, 2018.
4. Kayes G. *Singing and the Actor*. – Routledge, 2015.
5. Riggs S. *Singing for the Stars: A Complete Program for Training Your Voice*. – Alfred Music, 2008.